

služba, ki služabniku še ni zagotovljena ali samo za kak čas; tedaj začasno. Med poslanikom in poslancem je razloček (v slovenskim narečji), poslanik je kdor pošlje, kakor učenik, kdor uči; poslanec pa je, kdor je poslan, kakor učenec, kdor je učen, se uči; — v hervaskim je drugači, ondi je naš učenec učenik, in naš učenik učitel. Več tacih zgledov, kako dobro mora človek narečja znati, iz katerih kej jemlje, in zlasti pomen končnic (Endsylben) pred očmi imeti, in de se narečje v narečje — tebi nič meni nič — ne da stopiti kakor nekteri želé, si za drugo priložnost prihranimo. Garantirati je stanovitno zagotoviti, ali poročno uterditi. Objektivnost, subjektivnost: osobnost, nasobnost ste besedi, katerih pomen bi tudi z razlaganjem malo umel, kdor ni v višjih šolah bil. Republika je sovladja, ko podložniki z vladnikam vladijo opravlajo. —

Se enkrat pa rečemo, de nihče bolj, kakor me ne spozná veliciga truda, ki ga ima slavno vredništvo Slovenije, ktero ima od tako mnogoverstnih reči svetá pisati in le malo časa premišljevati, kako bi se ena ali druga beseda nar bolje posloveniti dala. Te težave „detinstva slovenskega jezika“ odkritoscereno tudi z nami vred spoznajo gosp. Podkorenčan, ki so se že toliko trudili za slovensino in so v vsim dobro zvedeni.

Eden drugziga prijazno podpirajoči pa bomo že dognali našo slovensko reč, de bo „iz maliga zraslo veliko.“

Novice.

Razglas

pomenkov in opravil slovenskoga družtva v Ljubljani
v odbornih sejah.

(Koniec.)

14. Je bilo odločeno, de se ima čisti prejemik od tretje besede med nar potrebnisi prebivavce v Šent-Vidu brez obzira na pozarno škodo razdeliti.

15. Se je sklenilo kratik odgovor na nek proti slovenskemu družtvu napisan sostavek v Dunajskih noviceh vredništva tega časopisa za natis poslati.

16) Se je izročil skupni račun tretje besede ali večerne veselice; in je bilo sklenjeno čisti dohodok od 120 gold. c. kr. kantonski gosposki v Zatični poslati.

17) Je bilo opomnjeno, de so postave slovenskoga družtva že natisnjene in de se bodo prihodnjimu listu Novic in drugih Ljubljanskih časopisov s primernim vpeljanjem priložile.

18) Je bilo brano sledeče slovensko pismo c. kr. kantonske gosposke v Zatični, s katerim slovenskemu družtvu prejem za pogorelce v Št. Vidu poslanih 120 gold. poterdi.

— Stev. 1440.

Častitljivi odbor slovenskoga družtva!

C. kr. kantonska gosposka v Zatični je vaš dopis od 11. maliga serpana 1848 štev. 19 in šnjim milošnjo od 120 gold. v pomoč Št. Vidskih pogorelcov 15. dan tega mesca z veseljem prejela; za ta posebni dar se v imenu Št. Vidskih pogorelcov podpisana kantonska gosposka prisereno zahvali, in obljudi prejeto milošnjo popolnama po namenu častitljiviga odbora slovenskoga družtva nar revnišim pogorelcam herš razdeliti.

C. kr. gosposka v Zatični 17. mal. serp. 1848.

19) Je bilo na ponudbo nekiga odbornika, slavjanskemu jeziku primerniši pravopis za natis družtvu prepustiti, sklenjeno, natis imenovaniga pravopisa prezenteti, brez de bi se s tem čez njegovo pripravnost in veljavnost že družtvina misel in razsodba izrekla.

Novičar.

Deržavni zbor na Dunaji je začel načert ustave

delati; za ta izdelk je posebin odbor postavljen; naš poslanec Dr. Kavčič je tega odbora vodja-namestnik Slava! — Casarja še ni na Dunaj nazaj, akoravno so Jih ministri prav goreče prosili, de naj pridejo. 29. pretečeniga mesca je celi deržavni zbor Jim pisal, de naj pridejo berž berž nazaj, kér je potreba, de so zdej Cesar tamkaj, kjer se zdej postave delajo. 12 poslancev je neslo to pismo Cesaru v Inšpruk (na Tiroljskem), in celi svet zdej napeto čaka, kaj de bojo Cesar storili. Velika zmešjava bi utegnila biti, ko bi ne prišli. — 30. pretečeniga mesca so se poslovili nadvojvoda Janez od deržavnega zbora in od Dunajčanov sploh in so odrinili z ženo in sinom v Frankfort. — Z žalostjo smo slišali (Bog daj, de bi res ne bilo), de razperija med Ogri in Hrvati ni poravnana in de se bo kmalo huda vojska med njimi začela. Vsaka kaplica kervi, ki jo bodo junaska Hrvatje za svojo pravično reč prelili, bo Ogram težko na vest padla. Pa sej tako ljudstvo, ki se je nezvesto od našiga cesarstva ločilo, ki nas je v potrebi zapustilo, de se nič za plačanje deržavnih dolgov ne zmeni, de noče nič več vojakov na Laško posiljati, kér s puntarji v en rog trobi, sej tako ljudstvo nima vesti. — Pravični Bog bo pomagal Hrvatam, de bojo na zadnje Madžare še v svoj rojstni dom — v Azijo — nazaj zapodili. — Naša armada na Laškim je bila ta tedin prav srečna, pa je tudi junaska, de ji ni enake. Neki oficir iz Volte 27. dan pretečeniga mesca piše, de „s tako armado bi se dal, celi svet premagati.“ 5 dni neprehema so se bojevali, brez počitka in brez de bi bili kaj kuhal. Kaj taciga se še nikdar slišalo ni. Pa je tudi veliko junakov smrt našlo, posebno še zato, kér je premalo zdravnikov pri armadi. Na 1200 soldatov pride le 1 zdravnik. Ali se je čuditi, de dostikrat čveterim in peterim kri odteče, predin zdravnik le pride! Torej vse na glas vpije, de naj vladarstvo pošlje zdravnikov na Laško. — Velike zasluge vikšiga vojskovoda Radeckita, (ki je že čez 80 let star mož) počastiti, so mu Cesar poslali 27. pretečeniga mesca velki križ reda Marije Terezije, kteriga so sami nosili. — Vojni duhoven (Feldpater) našiga domorodnega regimenta, gosp. Čibašek, ki je bil veliko mescov v Brešii na Laškim vjet, je te dni prostost zabil in se ravno zdej v Inšpruku znajde. Dr. Perteljna so pa še poprej izpustili — le naš dragi Dr. Majer je še zmirej vjet. — Spet se je nova vojska vzgala: Irci namreč so se zoper Angleže na noge postavili in jih v pervim boji premagali. — Vse se čudi nad obnašanjem našiga rojaka, gosp. profesorja Fistra na Dunaji. Pa kaj pravimo: našiga rojaka, kér je v vertine svobodnosti že davnej Radoljeo pozabil! Smešno je brati, kaj de je 7. rožnika Pražkim učencam v dvorani Dunajskoga vseucelisa govoril: „Als Priester (?) kann ich weniger den Gedanken der Nazionalitäten, vielmehr muss ich den Gedanken der Menschheit auflassen (?) und in diesem Sinne zur Einigkeit und Brüderlichkeit mahnen.“ Kakó je nekito, de bi gosp. Fister, ki se v mnoge reči vtikuje in ki je vč Goreč za svobodo, ravno za národnosti clo nič ne porajtal, ko bi mu Frankfortska burja prijetniši ne bila kot čista sapa Triglava? —

Prošnja.

Vsačiga na Krajskim, kteri podpisanih ali podkrižanih slovenskih prošnj do svitlja Cesarja, zastran vpeljanja našiga jezika v sole in kancelije i. t. d. še v rokah ima, prosim, jih meni v Ljubljano poslati, de jih naprej v pravi kraj odpravim.

V Ljubljani 5. velika serpana 1848.

Janez Bučar s.r.

c. k. fiskalni uradnik, v slonovih ulicah štev. 15.